

Karl-Gunnar Malmqvist:

Brännande anklagelse

KG:s förlag 199 s, ca kr 44: 50
inkl moms

Gunhild Hammarström Torn-
stam:

Det sociala åldrandet

Ett tvärkulturellt perspektiv
Sociologiska institutionen, Uppsa-
la 176 s

Nordisk statistisk skriftserie:

**Social trygghet i de nordiske
lande**

Udgifter og virksomhedens om-
fang 1972 (1972/73)
Köpenhaman 191 s, Dkr 35: — inkl
moms

Erling Dyreborg:

Musikterapi

Natur och Kultur 228 s, ca kr
50: — inkl moms

Gunnar af Geijerstam

Den sexuella samlevnaden

Svenska Röda Korsets barna-
vårdsdelegation 32 s, kr 3: 50

Marianne Brydolf, Britt Ståhl,

Kerstin Syrén:

Barnsjukvård 2

Medicinsk barnsjukvård
Esselte Studium 180 s, ca kr
71: — moms

Pockettidningen R, nr 5 1975:

**"Till slut erkänner man vad som
helst"**

Om att vara anhållen och häktad
i Sverige 1975
Prisma 128 s, kr 15: — inkl moms

Ernest Becker:

Dödens problem

Lindqvist Förlag AV 357 s, kr
65: —

Hans Forssman m fl:

Mentalsjukdomarna och lagen

AWE/Gebbers 144 s

Gustav Jonsson:

Fråga Gustav

Familjer frågor
Tiden/Folksam 111 s

Karin Stensland Junker:

Den lilla människan

Kontakt och stimulans — livets
första villkor
Natur och Kultur 209 s, ca kr
56: — inkl moms

Johan Pontén:

**Örebro hospital, lasarett och
kurhus 1527—1863**

Örebro läns landsting 262 s

Nils-Olof Jacobson (red):

Nya vägar till hälsa

Impulser till en alternativ medi-
cin
Natur och Kultur 226 s, ca kr
65: — inkl moms

**1:a världskonferensen för
terapeutiska samhällen**

äger rum i Katrineholm 20—
25 september 1976 med 300
deltagare från hela världen.

Syftet är att få fram ett in-
ternationellt erkännande av de
miljöterapeutiska metoderna,
sådana konferensdeltagarna
kan beskriva dem. Det blir en
i högsta grad arbetande kon-
ferens, i kontrast till de tradi-
tionella lyxhotellkongresserna
med avlyssnande av ett otal
föredrag. Mycket av arbetet
kommer att ske i tio "work-
shops" med utgångspunkt från
ett begränsat antal i förväg ut-
sända uppsatser kring centrala
delar av konferensens ämnes-
område.

Förhoppningsvis kommer
konferensen att utmynna i ett
fortsatt strukturerat internatio-
nellt samarbete. Intresse har
redan förspotts från hela värld-
en och den som vill delta
bör höra av sig i tid.

Arrangörer är "International
Council on Alcohol and Ad-
dictions (ICAA)", Lausanne,
och Stiftelsen Vallmotorp,
Katrineholm.

I dagens frågor

Red: Sten Söderberg

Offentlighetsprincipen

Ett kanske till formen onödigt
temperamentsfullt men i sak vik-
tigt inlägg, signerat J. M., hittar
man i *Socionomen* (18/75). Det
återges androm till varning:

Tämligen regelbundet läser
man i tidningarna om JO:s ingri-
panden mot offentliga — framför
allt kommunala — myndigheter
för deras sätt att hantera offen-
tlighetsprincipen. Det gäller alltså
den bristande kunskapen bland
kommunala tjänstemän vad gäl-
ler tryckfrihetsförordningen. Tro-
ligen drabbas socionomerna av
mindre kritik än andra grupper; i
deras utbildning finns ju alltid ett
visst mått av rättskunskap, vilket
saknas t ex bland tekniker.

Nyligen fick vi en inblick i hur
en av Stockholms förortskommun-
er behandlar sina medborgare,
när dessa vill dra nytta av sin
grundlagsenliga rättighet att ta
del av offentliga handlingar.
Tjänstemannen lyckades trampa
på tryckfrihetsförordningen åt-
minstone ett dussin gånger: han
höll på att tjata sig fördärvad för
att den vanlige medborgaren inte
behagade uppge sitt namn, han
påstod att vederbörande inte
skulle räkna med att få se hand-
lingarna med mindre att han pre-
senterade sig, han erbjöd sig vän-
ligt att skicka handlingarna per
post bara han fick veta vederbö-
randes namn. Och på kvittot över
likviden för några fotostatkopior
står nu — i en formulering som
lär gå till JO:s hävder — "Vägrar
uppge namn". Sedan tjänsteman-
nen flitigt ägnat dagen åt detek-

tivarbete och nästan blivit säker på vem han haft att göra med, kontrollerar han detta hos en tredje person — för vilken han förklarar att den som begärt handlingarna uppträtt "ohyfsat".

Läget i landet är alltså det, att den som begär att få utnyttja sina grundlagsfästa rättigheter kallas "ohyfsad" och anses "vägra" uppföra sig som det behagar de kommunala översåtarna.

Hur står det till i kommunen — inte bara den apostroferade, utan även andra? Kan tjänstemännen — uppifrån och ner — tryckfrihetsrättsliga elementa? Om inte, se till att dessa blir spridda. Det finns en rad förträffliga handböcker, några i fickformat.

Blir det inte ändring, får vi hemställa att JO gör det till praxis att alltid åtala åtminstone en typ av ärenden: brott mot tryckfrihetsförordningen.

WHO-initiativ mot vägdöden

Omkring en kvarts miljon människor omkommer årligen på vägarna runt om i världen. Antalet lättare eller svårare skadade uppgår till sju miljoner. Detta mänskliga lidande har av många ansetts som ett oundvikligt pris för att vi skall kunna dra nytta av den moderna bilens fördelar. Världshälsoorganisationen (WHO) har nu gått till angrepp mot denna uppfattning.

I oktobernumret av organisationens tidskrift *World Health* jämförs vägdöden med dödsbringande epidemiska sjukdomar. Det slås fast i den ledande artikeln att "den epidemiska vägdöden" kan bekämpas lika effektivt som textpest och smittkoppor — i dag okända fenomen nästan överallt på jorden — om samhället griper in lika kraftfullt på detta område som det gjort i fråga om sjukdomar i egentlig mening.

"Trafikantens beteende och de psykologiska, fysiologiska och patologiska processer som påverkar honom måste införas som väsentliga element i alla försök att för-

hindra trafikolyckor" heter det i ledaren.

I en artikel i tidskriften skriver chefen för WHO:s regionala kontor för Europa — beläget i Köpenhamn — finländaren dr Leo A Kaprio att vår inställning till trafikolyckor påminner om hur man på farfars tid betraktade sjukdomar som smittkoppor, kolera och tyfus — alltså innan det blev klart vad vaccinering, vanlig hygien och rent vatten kunde uträtta.

Denna fatalistiska inställning hos såväl trafikanter som myndigheter måste utrotas. Om inte detta sker kommer trafikolyckor också i fortsättningen att betraktas som en ofrånkomlig biverkan av den moderna tillvarons bekvämligheter.

Dr Kaprio går in för en samordnad planläggning av det förebyggande arbetet. Därigenom uppnår man exempelvis att de lagstiftande myndigheternas initiativ — bestämmelser om säkerhetsanordningar i bilar, obligatorisk användning av säkerhetsbälten, hastighetsbegränsningar etc — kommer att ingå i ett större sammanhang och att de befintliga informationsapparaterna mobiliseras.

Nu när Uppsala Domkyrka . . .

I *Socionomen* (20/75) läses med nöje dessa rader, signerade J. M., dvs tidskriftens redaktör Jan Malmstedt:

I utbildningsdepartementet använder man sedan ett antal år tillbaka ett uttryck, som säger att "vi har två ständigt återkommande frågor — den ena är socionombildningen, den andra är Uppsala domkyrkas renovering".

Utbildningsministern ska snart ta ställning till nämnden för socionombildnings förslag om inrättandet av två professurer i socialt arbete vid socialhögskolorna i Stockholm och Göteborg samt en professur, som delas mellan SOFI och högskolan i Stockholm.

Herr Zachrisson bör enligt vår mening härvid beakta, att renoveringen av Uppsala domkyrka nu är färdig vad gäller de två höga tornen samt att arbetet med det lägre inom kort är avslutat.

Det bör alltså vara socionomforskningens tur nu.

Uppsökande barnomsorg

Socialarbetare och sjuksköterskor skall bilda arbetslag som tar hand om den uppsökande verksamhet för kontakt med föräldrar/barn som arbetsgruppen för samhällets barnomsorg föreslår i sitt delbetänkande "Samverkan i barnomsorgen".

Arbetsgruppen säger inledningsvis att det behövs samverkan mellan olika samhällsorgan och solidaritet mellan människor och grupper för att alla barn skall få en bra uppväxtmiljö.

En viktig uppgift för samhället är att i samverkan med familjen ge stöd till de barn som lever i riskmiljö eller upplever krissituationer, som kan äventyra deras utveckling.

En helt ny och utbyggd uppsökande verksamhet, som syftar till att ge stöd och stimulans åt varje barn och familj, föreslås i betänkandet.

Denna uppsökande verksamhet innebär att primärkommunernas socialvård i samarbete med landstingens mödra- och barnhälsovård etablerar en första kontakt med alla våra blivande föräldrar redan på mödravårdscentralerna.

Denna kontakt skall sedan följas upp under barnets uppväxt. Det kan ske via barnavårdscentralerna och i förskolorna.

Samarbetet skall organiseras som ett lagarbete i distrikt och bostadsområden. Man bildar arbetslag i vilka ingår socialarbetare och sjuksköterska, vilka utgör basen för lagarbetet.

De sakkunniga föreslår att kommuner och landsting ordnar en gemensam fortbildning för den personal som skall gå in i detta samarbete.

Barn med fysiskt och psykiskt handikapp behöver särskilt stöd. Man avser då bl a barn med rörelsehinder, psykisk utvecklingsstörning, hörselskador eller synskador.

Dessa barn är ännu mer beroende av stöd och det gäller inte minst under deras förskoletid.

De sakkunniga har också förslag om ansvarsfördelningen.

Enligt förslaget skall kommunen anordna, leda och bekosta förskolevistelsen för de handikappade barn som deltar i integrerad förskoleverksamhet.

Landstingen svarar för de inte-

grerade handikappade barnens behov av hälso- och sjukvård samt rehabilitering.

Arbetsgruppen föreslår att lekterapiverksamheten på sjukhus skall byggas ut till att omfatta alla barn som är intagna på sjukhusen.

Det föreslås utökade möjligheter till föräldramedverkan i vård av barn på sjukhus. Bl a föreslås fria besökstider och möjlighet för förälder att vistas hos sitt barn även nattetid.

Genom bl a uppsökande verksamhet skall alla invandrare informeras om och erbjudas möjlighet till förskoleplats senast vid fyra års ålder.

Invandrarbarnen bör så långt möjligt erbjudas hemspråkräning i särskilda språkförskolor eller grupper. I fall då det inte finns underlag för särskild grupp bör barnen kunna beredas enskild träning i sitt hemspråk. Särskilt statsbidrag föreslås för sådan språkräning.

Skiftarbeters barn lämnas i sticket

— Samhället har i stort sett lämnat barnen till de föräldrar som är skiftarbetare eller arbetar på annorlunda tider — i sticket. Det framhöll LOs ordförande Gunnar Nilsson i ett tal om familjepolitiken som han höll i Leksand och som refereras i *Fackföreningsrörelsen* (28/1975).

— Ibland gör samhället det med motiveringen att det enda att göra är att anpassa arbetsliv och arbetstider efter barnens behov och inte tvärtom. Då gör man som strutsen — vägrar helt enkelt att inse att detta är ett stort problem för tusentals föräldrar. Och ett ännu större för alla de barn som utsätts för förödande improvisationer eller total brist på tillsyn, fortsatte Gunnar Nilsson.

Gunnar Nilsson sa inledningsvis att man från fackligt håll envetet hävdar att familjepolitik främst är en klassfråga och där efter en fråga om rollfördelning mellan kvinnor och män.

— Med en sådan grundsyn granskar vi i första hand varje reformförslag utifrån dess fördel-

ningseffekt. Det vill säga om och hur den kan bidra till utjämning och rättvisa.

Gunnar Nilsson tog också upp Camilla Odhnoffs Familjestödsutredning. LO är positiv till många av utredningens förslag, slog han fast, men när det gäller förkortad arbetsdag för småbarnsföräldrar är vi kritiska.

— Det är vi inte på principiella grunder. Vi har tidigare accepterat samlösningar för grupper med svårare förhållanden, t ex skift- och underjordsarbetare. Vår kritik gäller att utredningen inte tillräckligt klargjort förslagens konsekvenser på arbetsmarknaden.

— Förslaget innebär att orättvisor uppstår inom föräldragruppen, fortsatte LO-ordföranden. Det finns idag stora skillnader när det gäller de praktiska möjligheterna att arbeta två timmar kortare per dag. Det kan kanske vara relativt lätt att ordna vid ett individuellt kontorsarbete. Men på vårdsidan eller i industrin kan det innebära att arbetskamrater får sönderstyckade arbetsscheman och merarbete.

Adoption

”Det går överhuvudtaget inte att använda en adoption som ett medel för att lösa *föräldrarnas* problem — adoptionen är i första hand ett medel att lösa *barnets* problem.”

(Ur *Adoption av utländska barn.*)

Problem kring en minoritet

Speciella stödåtgärder behövs för att stärka zigenarnas identitetskänsla i det samhälle de lever i. Arbetet med en förändring och förbättring av zigenarnas förhållanden skall ske i samarbete med zigenarna själva. Det föreslår expertgruppen för vissa zigenarfrågor som har överlämnat en ”Redogörelse över försöksverksamheten för utomnordiska zigenare samt förslag till åtgärder” till statsrådet Anna-Greta Leijon.

I Sverige finns idag ca 3 700 zigenare, varav 1 200 betecknas som svenska zigenare, ca 1 500 som finska och ca 1 000 som utomnordiska zigenare.

Den starka koncentrationen av zigenare till vissa bostadsområden har i en del fall förorsakat problem och medverkat till en negativ inställning till zigenare, säger utredningen. För att hjälpa zigenare till en god anpassning i en ny boendemiljö är det nödvändigt med en bred samverkan mellan skola, socialvård, hyresvärdar, grannar, zigenare m. fl.

De zigeniska barnen är, med svensk bedömning, i flera avseenden understimulerade. Expertgruppen anser, att de zigeniska barnen tillhör den grupp som har särskilt behov av tidig placering i förskola.

De skolpliktiga barnens situation är i flera avseenden otillfredsställande. De zigeniska barnen är troligen den elevkategori, som har de största skolsvårigheterna och de zigeniska ungdomarna i ålder motsvarande gymnasieskolans hör till de sämst utbildade och är de minst utbildningsmotiverade. För dessa bör särskilda anordningar prövas i större utsträckning än hittills. Även de zigeniska elevernas möjligheter att utveckla sitt modersmål, romanes, måste understödjas kraftigare.

Vuxenundervisningen bör likaså hittills huvudsakligen bedrivas inom arbetsmarknadsutbildningens ram, anser expertgruppen. Målet skall vara att successivt öka zigenarnas förutsättningar att fritt välja utbildning, yrke och levnadsform samt stärka deras identitetskänsla i det samhälle de lever i.

Expertgruppen konstaterar, att de traditionella zigeniska yrkena inte längre är gångbara på svensk arbetsmarknad. Ytterligare åtgärder måste till för att skapa arbetsstillfällen för zigenare. Fortfarande innebär det tydligen en stor påfrestning för den enskilde individen att bryta sig loss från tryggheten i det zigeniska kollektivet och gå in i ett främmande kollektiv som en svensk arbetsplats representerar, skriver expertgruppen. Gruppen understryker dock att målet inte är att zigenare skall assimileras i det svenska samhället, utan att de skall kunna behålla de delar av sin kultur som de bedömer värde-

fulla och utveckla denna. Räds-
lan för assimilerings tycks dock
vara stor.

Avslutningsvis föreslår expert-
gruppen inrättandet av en sam-
rådsgrupp med representanter för
berörda centrala verk och kom-
munförbundet med uppgift att
främja samverkan mellan myn-
digheter på olika nivåer. Gruppen
framhåller också lämpligheten av
lokala samordningsorgan i kom-
muner med stort inslag av zige-
nare.

Enkät om sjukhusinfektioner

Under de senaste tjugo åren har
förekomsten av sjukhusinfektioner
uppmärksamats i ökande grad
samtidigt som infektionerna blivit
alltmer svårbehandlade. De ger
upphov till såväl onödigt mänsk-
ligt lidande som en resursmässig
och ekonomisk belastning för
sjukvården och därmed indirekt
för samhället, heter det i en in-
formation från Socialstyrelsen.

Med sjukhusinfektioner menar
man vissa infektioner som sprids
bland patienter och personal i
samband med sjuk- och hälso-
vård. Dessa infektioner förorsaka-
s av olika mikroorganismer. I
kroppen förekommer normalt ett
stort antal för individen helt ofar-
liga mikroorganismer, tex i svalg
och tarm. Vissa mikroorganismer
kan dock orsaka sjukdom och be-
nämns smittämnen. Exempel på
sådana smittämnen är bakterier,
virus och svampar. Vad som i de-
batten i massmedia kallats för
sjukhussjukan synes i huvudsak
vara sårinfektioner förorsakade
av stafylokocker (bakterier). Det
är dock väsentligt att påpeka att
dessa infektioner endast utgör en
mindre del av sjukhusinfektio-
nerna.

I Sverige finns ingen systema-
tisk statistik över förekomsten av
sjukhusinfektioner. Det finns
emellertid ingen anledning att
förutsätta att situationen i Sverige
märkbart skulle skilja sig från den
i USA där sådan statistik förts se-
dan länge. Med reservation för
brister i rapporteringen anges fre-
kvensen sjukhusinfektioner vid
amerikanska sjukhus uppgå till i
genomsnitt 5 %.

Undersökningar visar att en
sjukhusinfektion i genomsnitt för-
länger en patients vårdtid på sjuk-
hus med åtta till nio dygn. Per en
miljon sjukvårdade patienter skul-
le enligt dessa siffror 50 000 drab-
bas av sjukhusinfektioner, vilket
skulle förorsaka mer än 400 000
extra vård dagar. Med en vårdkost-
nad av 400 kr per dag skulle det-
ta kosta över 160 miljoner kronor.

Socialstyrelsen har — som ett
led i bekämpandet av sjukhusin-
fektionerna — sammanställt en
enkät tillsammans med arbetar-
skyddsstyrelsen, statens bakterio-
logiska laboratorium, arbetsgivare
och arbetstagare inom vårdsek-
tor samt vetenskaplig expertis.

Syftet med enkäten är bl a att
— få en uppfattning om hur de-
finitionen av begreppet sjuk-
husinfektion skall göras mer
entydlig och hur frekvenserna
skall kunna analyseras

— få en överblick över organisa-
tion och utbildning inom hy-
gienområdet

— tillgodogöra sig de erfarenhe-
ter och synpunkter som finns
inom hygienområdet.

Enkäten som sändes ut i vecka
43 ska besvaras av sjukhusdirek-
törer/chefsläkare/styresmän vid
landets samtliga lasarett för so-
matisk akutsjukvård, samtliga kli-
niker jämte vissa andra institutio-
ner för psykiatrisk vård (utsänds
vid ett senare tillfälle) samt ett
urval av sjukhus för vård av lång-
varigt kroppssjuka (drygt 20 st).

Enkäten skall besvaras senast 1
februari 1976. Resultatet av bear-
betningen inom socialstyrelsen
kan förväntas före sommaren
1976. Den information som sty-
relsen får genom enkätsvaren
kommer att ligga till grund för
det fortsatta arbetet med att be-
kämpa sjukhusinfektionerna.

Rökningen på sjukhus

Riksförbundet VISIR (Vi som
inte röker) har i skrivelse till
landstingsförbundet tagit upp frå-
gan om lämpliga åtgärder för att
på vårdinrättningar minska rök-
ningen och skapa rökfria miljöer.
Skrivelsen från VISIR har sänts
till landstingen för kännedom
och beaktande i vårdarbetet,

skriver *Landstingens tidskrift*
(11/75).

Frågan om rökning är av vä-
sentlig betydelse för såväl patien-
ter som personal. I skrivelsen be-
rörda förhållanden kan vid behov
diskuteras i befintliga skydds-
kommittéer samt företagsnäm-
der, tycker förbundet.

Här är några av synpunkterna i
brevet från VISIR:

Tobaksrökning på sjukhus och
andra vårdinrättningar har länge
utgjort ett problem både för an-
ställd personal och för patienter.
Icke-rökarnas rättighet att få vis-
tas i rökfria utrymmen respekte-
ras inte alltid eller har av olika
skäl inte kunnat tillgodoses.
Många icke-rökare klagar över
att de genom rökarnas bristande
hänsyn tvingats till sk passiv
rökning och att denna form av
luftförorening många gånger
skulle kunna undvikas genom en
större grad av förståelse och hän-
syn i denna fråga. Speciellt be-
svärligt är det för allergiker, som
inte tål exponering för tobaksrök.

Utövat av en klart hälso-
värdlig och för många människor
irriterande rökning inom vårdsek-
torn måste underkastas strängare
restriktioner än vad som hittills
 varit fallet. Om rökning överhu-
vudtaget skall förekomma så
måste bättre garantier skapas för
att icke-rökarnas önskemål tillgo-
doses genom att rökarna hänvisas
till speciella rökrum som inte
måste passeras av icke-rökare,
medan gemensamma utrymmen
såsom väntrum, korridorer, mat-
salar, kafeterior, personalrum
m m hålls helt rökfria.

VISIR uttalar förhoppningen
att landstingsförbundet snarast
möjligt måtte medverka till att
lämpliga åtgärder vidtas för att
minska rökningen på sjukhus och
andra vårdinrättningar och samti-
digt skapa rökfria miljöer för det
stora antalet icke-rökare bland
personal och patienter.

Man måste helt understryka
kravet på rökfria miljöer. Men de
åstadkoms bäst genom inrättande
av rökrum. Tobaksrökare är
nämligen varken kriminella eller
människofiender och deras aldrig
så diskutabla vana bidrar till de-
ras trivsel och välbefinnande.

Handikappades körkort

För de nya körkortsreglerna för handikappade redogör *Information om rehabilitering* (7/75).

Vid ischemisk hjärtsjukdom (otillräcklig blodtillförsel) kan körkortstillstånd beviljas om läkare med specialistkompetens i invärtes medicin efter undersökning förklarar att inga påtagliga trafiksäkerhetsrisker finns.

Om någon, som redan har körkort, får sjukdomen bör den behandlande läkaren diskutera situationen med patienten. Vid behov bör läkaren avråda från körning, t ex vid sådan angina pectoris som kan antas bli framkallad

av eller förvärrad under körning. Vidare skall körning avrådas under den närmaste tiden efter genomgången hjärtinfarkt. Körkortsökande som har pacemaker kan beviljas körkort sedan den bakomliggande hjärtåkomman noggrant bedömts.

Diabetes har fått ett eget avsnitt i den nya författningen och reglerna för diabetikernas körkorts krav har liberaliserats. Tidigare kunde inte körkort av högre klass än AB+++ beviljas.

Om synskärpan på det ena ögat är mindre än 0,3 eller synförmågan helt saknas fordras en synskärpa av minst 0,8 på det andra ögat. Synnedsättningen eller förlusten av synen på det sämre ögat

måste ha varit minst ett halvt år (tidigare ett år).

I undantagsfall kan hos en van bilförare tillåtas en binokulär synskärpa med fördragbara glas på 0,5.

Hörselkraven har mildrats. Tillräcklig hörselförmåga är om man uppfattar samtalston på ett avstånd av minst en meter, med eller utan hörapparat.

Döv person kan få körkort om han inte lider av balansrubbingar eller kortvarigt tillstånd av trafikfarlig yrsel. Vid dövhet är kravet dock att personen inte har någon annan väsentlig defekt, t ex nedsatt trafiksyn.

socialmedicinsk tidskrift

Prenumerationspris (inklusive moms.)

Helår kr 55, halvår 30

Studerande helår kr 30.

Tidskriften utkommer med 10 nummer per år (1 per månad utom juli och augusti).

Lösnummer kr 8: — (exkl. moms.)

Återgivande helt eller delvis av originalartiklar ur smt utan angivande av källan förbjudes.

Utgivningsplan 1976

Nummer	1	2	3	4—5	6	7	8—9	10
Utkommer	24/1	21/2	21/3	11/5	19/6	20/9	7/11	14/12
Sista manusdag för annonser:								
sättning	5/12	16/1	13/2	1/4	12/5	8/8	29/9	5/11
helmaterial	10/12	21/1	18/2	6/4	17/5	13/8	6/10	10/11

Prenumerationsavdelning:

Fack, 104 01 Stockholm 60

Tel. 08/87 34 91 Postgiro 1179-1

Annonssavdelning:

Intendent Claes Johansson, Vitögatan 2, 861 00 Timrå
Tel. 060/57 49 52

Annonsspriser:

Omslagets andra sida kr 750, omslagets tredje sida 700 fjärde sida kr 800,

helsida kr 650, halvsida kr 425, kvartsida kr 250

Spalthöjd 210 mm, spaltbredd 70 mm,
sidans bredd (2 spalter) 150 mm.